

1 XII 2010 r.

Szanowna Pani

Katarzyna Hall

Minister Edukacji Narodowej

al. J. Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

[List otwarty]

Szanowna Pani Minister!

15 lipca 2009 roku Sejm Rzeczypospolitej Polski przyjął przez akklamację uchwałę „w sprawie tragicznego losu Polaków na Kresach Wschodnich” („Monitor Polski” 2009, nr 47, poz. 684). Zobowiązuje ona władze publiczne wszystkich szczebli do upamiętniania ofiar masowych mordów dokonanych na naszych Rodakach przez ukraińskich nacjonalistów. Głosi ona ponadto, iż „Tragedia Polaków na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej winna być przywrócona pamięci historycznej współczesnych pokoleń”. Niestety, władze naszego państwa, dopuszczając się rażącego naruszenia obowiązującego w Polsce prawa, notorycznie uchylają się od rzetelnej realizacji przywołanej tu uchwały.

Z oczywistych względów szczególnie ważne zadania w dziedzinie przywracania pamięci ofiar ludobójstwa dokonanego przez bandy OUN-UPA spoczywają na barkach Ministerstwa Edukacji Narodowej. Z przykrością trzeba jednak stwierdzić, że zadania te nie są należycie realizowane przez resort oświaty. Absolwenci polskiej szkoły wciąż dysponują znikomą lub, co gorsza, zupełnie zafałszowaną wiedzą o jednej najokrutniejszych zbrodni w dziejach nowożytnej Europy.

Apelujemy do Pani Minister o podjęcie zdecydowanych kroków, mających na celu gruntowną zmianę zaistniałej sytuacji. W tym celu konieczne wydaje się:

1. Wprowadzenie do spisu lektur na III i IV stopniu edukacji utworów literatury pięknej, podejmujących tematykę ludobójstwa dokonanego na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej. W szczególności korzystne byłoby:

– Uwzględnienie w edukacji na poziomie gimnazjalnym utworów lirycznych o tej tematyce, które wyszły spod pióra, np. Józefa Węgrzyna, Stanisława Srokowskiego oraz Krzysztofa Kołtuna, a także – odpowiednio do wieku dobranych wymków z prozy powieściowej autorów piszących o mordach ludności polskiej na Kresach Wschodnich II RP.

– Wprowadzenie do kanonu lektur obowiązkowych w szkole średniej na poziomie podstawowym wybitnej powieści Włodzimierza Odojewskiego *Zawieje wszystko, zamiecie...*, a także jednego spośród znakomitych utworów powieściowych Stanisława Srokowskiego (np. *Duchy dzieciństwa* czy *Repatrianci*) oraz zbioru opowiadań *Nienawiść* albo przynajmniej niektórych z tych opowiadań, choćby takich jak *Dziadek Ignacy* czy *Anioły*.

Nawiasem mówiąc, powieść Odojewskiego funkcjonowała już w programie szkół średnich, ale – niestety – obowiązującym wyłącznie na poziomie rozszerzonym. Jednakże i tu przeszkadzała ona współczesnym twórcom programów. Postanowili więc – całkowicie lekceważąc dążenia polskiego parlamentu do upamiętniania ofiar zbrodni ukraińskich nacjonalistów – usunąć ją z listy lektur.

2. Dokonanie przeglądu podręczników historii i usunięcie (przynajmniej do czasu wniesienia odpowiednich poprawek) z listy książek szkolnych aprobowanych przez MEN do użytku szkolnego tych publikacji, w których przedstawiony został zafałszowany obraz sytuacji Polaków na Kresach Wschodnich II RP. Do najczęstszych metod przekłamywania historii należy:

– Zastępowanie w pełni uzasadnionego w świetle prawa międzynarodowego określenia „ludobójstwo dokonane przez OUN-UPA na ludności polskiej” eufemizmami w rodzaju „konflikt polsko-ukraiński” itp. Eufemizmy te mają na celu umniejszanie wagi zbrodni popełnionych przez ukraińskich nacjonalistów oraz relatywizację zjawisk historycznych, polegającą na stawianiu znaku równości między motywowanymi szowinistyczną ideologią Dmytra Doncowa, planowymi i konsekwentnie realizowanymi przez ukraińskich nacjonalistów czystkami etnicznymi a spontanicznymi i zakrojonymi na nieporównywalnie mniejszą skalę akcjami odwetowymi polskich formacji obronnych.

– Świadome zaniżanie liczby ofiar zbrodni dokonanych przez ukraińskich nacjonalistów poprzez uwzględnianie wyłącznie ok. 60 tys. osób zamordowanych na Wołyniu, przy jednocze-

snym pomijaniu takiej samej albo i większej liczby osób uśmierconych w Małopolsce Wschodniej.

3. Usunięcie z listy materiałów aprobowanych do użytku szkolnego opracowania pn. *Teki edukacyjne IPN. Stosunki polsko-ukraińskie w latach 1939-1947*. Teki te, wydane pod redakcją Grzegorza Motyki, zostały opracowane – jak wykazał to w swoim obszernym artykule Prof. Józef Wysocki (<http://www.stankiewicz.com/ludobojstwo/teki.html>) – w sposób wyjątkowo niekompetentny i fałszujący historię.

4. Odstąpienie od groteskowych prób wypracowywania wespół z przedstawicielami neonacjonalistów ukraińskich – jak to się określa – wspólnej wizji historii konfliktu polsko-ukraińskiego w latach 1939-1947. Po pierwsze, nasze państwo i nasze społeczeństwo są w stanie doskonale obywać się bez uzgodnionej w ten sposób wizji historii, tak jak obywa się do tej pory bez prób uzgadniania obrazu II wojny światowej z działającymi na terenie Niemiec ugrupowaniami neofaszystowskimi. Po wtóre, uznanie, że w latach 1939-1947 istniał konflikt polsko-ukraiński, już w punkcie wyjścia – jak słusznie podkreśla Prof. Wysocki – zafałszowuje historię. Organizacje ukraińskich nacjonalistów, skupiające 1-2% członków tej narodowości, nie mogą być traktowane jako ogół społeczności ukraińskiej, a tym bardziej – nie mogą być uznane za pełnoprawny podmiot prawa międzynarodowego, z którym państwo polskie pozostawało w stanie konfliktu zbrojnego. Oczywiście, mówienie o „konflikcie polsko-ukraińskim” jest równoznaczne z sankcjonowaniem bezpodstawnych uzurpacji zwykłych zbrodniarzy wojennych oraz ich potomków do reprezentowania społeczności ukraińskiej. Po trzecie, zasiadanie do wspólnego stołu w sprawie uzgadniania podręczników historii ma jakikolwiek sens dopiero wówczas, gdy strona ukraińska uzna – zgodnie z prawdą – że Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (m.in. czynnie uczestnicząca w pogromach Żydów i mordach na lwowskich profesorach), a następnie z utworzona przez jej frakcję banderowską Ukraińska Powstańcza Armia były kolaborującymi z Hitlerem organizacjami zbrojnymi, realizującymi skrajnie szowinistyczny program Dmytra Doncowa i odpowiedzialnymi za akty ludobójstwa dokonanego ze szczególnym okrucieństwem, którego ofiarami stali się Polacy oraz obywatele polscy narodowości żydowskiej, czeskiej, ormiańskiej, a także – ukraińskiej.

5. Podjęcie wespół z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego działań zmierzających do podnoszenia wiedzy nauczycieli przedmiotów humanistycznych o tragedii, która dotknęła obywateli polskich na Kresach Wschodnich II RP.

Szanowna Pani Minister,

dziś już widać wyraźnie, że prowadzona dotychczas w Polsce polityka przemilczania ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich oraz idąca z nią w parze polityka umizgiwania się do Wiktora Juszczuki i jego neobanderowskiego zaplecza politycznego zakończyła się nie tylko fiaskiem, ale wręcz całkowitą kompromitacją: pół roku od czasu, gdy Juszczenko otrzymywał w Polsce najwyższe odznaczenia państwowe i honorowy doktorat na KUL-u, członkowie Parlamentu Europejskiego potępili jego dekrety heroizujące Banderę i UPA. Europarlamentarzyści uznali, że w demokratycznej Europie nie ma miejsca na faszyzm z żadnej jego postaci.

Władze polityczne naszego kraju nie mogą kontynuować dotychczasowej polityki. Konieczne jest stanowcze i jednoznaczne potępienie ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów. Powinno temu towarzyszyć uświadomienie szerokim rzeszom polskiego społeczeństwa przyczyn tego ludobójstwa, jego przebiegu i skutków. Raz jeszcze apelujemy zatem do Pani Minister, aby resort oświaty dołożył wszelkich starań, by – zgodnie z zapisem uchwały sejmowej – tragedia Polaków na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej została „przywrócona pamięci historycznej współczesnych pokoleń”.

Z poważaniem

Prof. UZ dr hab. Leszek Jazownik
Ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski
Światowy Kongres Kresowian – Danuta Skalska, rzecznik,
Jan Skalski, prezes
Towarzystwo Miłośników Ziemi Podhajeckiej - Stanisław Srokowski,
prezes
Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich,
Oddział w Kędzierzynie-Koźlu – Witold Listowski, prezes
Federacja Organizacji Kresowych – Ewa Szakalicka, rzecznik
Prof. dr hab. inż. Józef Wysocki
Prof. dr hab. Czesław Partacz
Wiesław Tokarczuk (Stowarzyszenie Upamiętniania Ofiar Zbrodni
Ukraińskich Nacjonalistów)
Prof. zw. dr hab. Bogumił Grott
Dr Lucyna Kulińska
Jacek Marczyński (Instytut Kresów Rzeczypospolitej)
Stowarzyszenie Kresowe Podkamień - Henryk Bajewicz, prezes

Głosy poparcia proszę kierować do 18 grudnia 2010 r. na adres: kresy_rpl@wp.pl
Nie zawsze będziemy w stanie odpowiedzieć na maile. Z góry więc dziękujemy za wsparcie
naszej inicjatywy.